

Finansdepartementet
Administrasjonsavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Høring - forslag om nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter

Toll- og avgiftsdirektoratet (TAD) viser til deres brev av 20.februar 2013. Målet med forslaget er en standardisering som blant annet skal øke kvaliteten på resultatrapporteringen i statsforvaltningen, uten å øke rapporteringsomfanget. Det skal videre bli enklere å utarbeide årsrapportene. Det synes imidlertid som om de nye kravene til inndeling og innhold vil bli noe mer omfattende enn ved dagens struktur.

TAD avleverer i dag også en halvårsrapport til departementet. Strukturen på halvårsrapporten har de siste årene vært noe annerledes enn årsrapporten. Vi kan ikke se at halvårsrapporteringen er nevnt i høringsutkastet.

Våre synspunkter på det enkelte høringsspørsmålet er gjengitt nedenfor:

1) Er det ønskelig å etablere overordnede krav til innhold, struktur og publisering av årsrapporter fra statlige virksomheter?

TAD: Ja, så lenge mer virksomhetsspesifikke forhold håndteres vil en standardisering og felles struktur være riktig. En forutsetning er at det etableres tilsvarende krav til struktur for tildelingsbrevene fra departementene til underliggende virksomheter.

2) Bør det være krav om å publisere tildelingsbrev, årsrapporter og årsregnskap for statlige virksomheter?

TAD: Statlige virksomheters oppdrag og måloppnåelse bør synliggjøres, noe som taler for at i det minste tildelingsbrev og årsregnskaper publiseres.

Toll- og avgiftsetatens årsrapporter kan inneholde informasjon som bør unntas offentlighet, og det bør derfor ikke være krav til at denne publiseres i sin helhet.

3) Er det en hensiktsmessig løsning at informasjon som unntas offentlighet tas inn i vedlegg til årsrapporten?

TAD: En slik løsning kan bidra til en mindre leservennlig årsrapport fordi helhetsperspektivet vil mangle, men som nevnt i vårt svar til spørsmål 2) mener vi at årsrapporten fortrinnsvis ikke bør publiseres i sin helhet.

4) *Bør frist for oversendelse av årsrapport med årsregnskap være 1. mars eller 15. mars?*

TAD: 15.mars

5) *Hvilken hjelp og veiledning har din virksomhet behov for som følge av de nye kravene til årsrapport og årsregnskap?*

TAD: vi kunne tenke oss for eksempel workshops med gjennomgang av eksempler og beste praksis. Disse kunne med fordel være felles for det enkelte departements underliggende virksomheter.

Innføringen av kravene vil medføre stor ressursinnsats fra den enkelte virksomhets side. For å oppnå best mulig resultat må opplæringsaktiviteter og veiledning komme i gang så tidlig som mulig, og helst før årsskiftet til første rapporteringsår.

6) *Bør det fastsettes en maksimumsgrense for antall sider for årsrapport(eksklusive vedlegg)?*

TAD: Hvis rapportene skal publiseres bør antall sider begrenses. En begrensning kan bidra til å sikre god lesbarhet og gjøre rapportene lettere tilgjengelige. Kravene i tildelingsbrevene vil ofte være styrende for lengden på rapportene. Det må derfor settes krav til innhold og krav til rapportering i disse.

7) *Vil forslaget til struktur på årsrapportene gi et mer strategisk styringsgrunnlag for departementet?*

TAD: En god struktur kan nok bidra til bedre å forstå sammenhenger, men slik vi ser det er det innholdet som eventuelt kan bidra til mer strategisk styringsgrunnlag.

8) *Bør det være anledning til å gjøre unntak fra kravet til inndeling av årsrapporten i punktene I til V for virksomheter som allerede har etablerte og godt innarbeidede årsrapporter?*

TAD: I utgangspunktet ikke. Virksomhetene bør eventuelt søke å finne andre løsninger dersom det skulle vise seg at strukturen bidrar til at det blir umulig å følge «den røde tråden».

9) *Er det naturlig at virksomhetsleders signatur knyttes direkte til punkt I Leders beretning, eller bør signaturen først plasseres etter punktene I-V?*

TAD: Det er mest naturlig å plassere signaturen under punkt I, Leders beretning.

10) *Dagens regelverk forutsetter at årsrapporten skal være i henhold til krav i tildelingsbrevet. I høringsutkastet åpnes det for at virksomheten i tillegg kan ta opp*

forhold som ikke er nevnt i tildelingsbrevet, men som vurderes som viktige. Er dette en hensiktsmessig utvidelse av innholdet i årsrapporten?

TAD: Ja, det vil kunne være forhold som er vesentlige for måloppnåelsen eller strategiske betraktninger som må med.

11) I dag inneholder tildelingsbrev ofte oppdrag og rapporteringspunkter som ikke er av strategisk betydning for virksomheten. I høringsutkastet anbefales det å ta slik rapportering inn i vedlegg. Formålet med dette er å opprettholde det strategiske nivået på rapportering. Er det hensiktsmessig å skille mellom strategisk rapportering og annen rapportering?

TAD: I mange tilfeller er det hensiktsmessig å bygge på det operative for å redegjøre for den strategiske tenkningen. Dette taler for at det ikke bør skilles så direkte, men for eksempel heller deles i hvert avsnitt. På den andre side kan et slikt skille ha en oppdragende effekt både for departementet og underliggende virksomheter. Svakheten er at helhetsforståelsen vil forringes ved at man da ikke får en tematisk inndeling.

12) Gir anbefalingene til innhold under punkt III Årets aktiviteter og resultat en rimelig balanse mellom behovet for detaljering og et ønske om begrenset omfang på rapporten?

TAD: Ja, under forutsetning av at utredningsaktiviteter og andre aktiviteter som på kort sikt ikke gir kvantitative resultater eller effekter også synligjøres.

13) Er det andre forhold vedrørende styring og kontroll i virksomheten som bør inngå i den årlige tilstandsrapporteringen i årsrapporten?

TAD: Nei, i så fall bør dette komme frem i tildelingsbrevet.

14) Bør vurderingene av framtidsutsikter også inneholde en konkret vurdering av hvordan virksomhetens nåværende strategiplan vil bli påvirket, selv om dette er virksomhetens og ikke departementets plan?

TAD: Ja, hvis det er relevant med hensyn til fremtidig måloppnåelse.

15) I mange deler av staten er det utarbeidet langtidsplaner eller strategier for egen sektor (eksempelvis Nasjonal transportplan – NTP). Hva bør være forholdet mellom punkt V i årsrapporten og slike langtidsplaner?

TAD: Vesentlige forhold som påvirkes av langtidsplaner bør nevnes kort.

16) Er forslaget til innhold i ledelseskomentarene til årsregnskapet hensiktsmessig?

TAD: Ja.

17) Er forslaget til oppstilling av årsregnskapet hensiktsmessig (bevilgningsoppstilling og virksomhetsregnskap)?

TAD: Ja, forslag til bevilgningsoppstilling inneholder den informasjonen vi utarbeider og rapporterer på i dag. Vi synes det er veldig ryddig og oversiktlig å få denne informasjonen presentert samlet i årsrapporten. Det er også veldig ryddig at alle belastningsfullmakter blir presentert her. Dette gir en samlet og oversiktlig informasjon til regnskapsbrukerne og til eksterne interessenter.

18) Gir oppstillingene relevant informasjon til regnskapsbrukerne (departement og andre målgrupper)?

TAD: Ja, oppsett av virksomhetsregnskapet med resultat og balanse samt tilhørende noter gir en oversiktlig presentasjon av etatens inntekter og kostnader.

19) Er oppstillingene fleksible nok med hensyn til virksomhetens egenart?

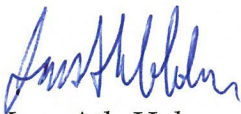
TAD: Ja, malen er minimumskrav og en minimumsstandard, og vi ser at vår etat nok vil ha behov for å utdype en del av punktene, men dette er det rom for innenfor den utarbeidede malen.

20) Har dere konkrete forslag om forbedringer til

- a. Sammenhengen mellom bevilgningsoppstillingen og virksomhetsregnskapet?
- b. Leservennlighet?
- c. Omfang (bør noe legges til eller tas ut)?
- d. Andre forhold ved oppstillingene?

TAD: vi har ingen ytterligere konkrete forslag på nåværende tidspunkt. Omleggingen bør evalueres løpende.

Med hilsen


Lars Atle Holm
avdelingsdirektør


Hege E. Thømt
underdirektør